

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕР

ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - ГАБРОВО“

**ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И
НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ГАБРОВО ПРЕЗ 2025 ГОДИНА**

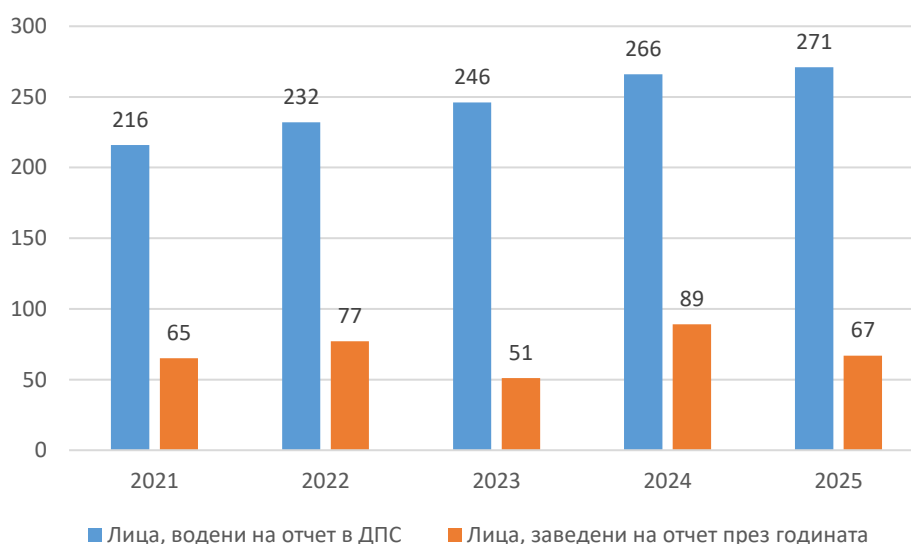
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2025 г. в област Габрово броят на водените на отчет¹ в ДПС малолетни и непълнолетни лица е 271.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- непълнолетни (на възраст от 14 до 17 години) – 197 (72,7%);
- малолетни (8 – 13 години) – 74 (27,3%);
- момчета – 196 (72,3%);
- момичета – 75 (27,7%);
- учащи – 263 (97,04%)
- в криминогенна среда живеят 123 малолетни и непълнолетни (45,4%).

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2021-2025 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния

Противообществени прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните лица в област Габрово през 2025 година

Броят на малолетните и непълнолетните, заведени на отчет² в ДПС през 2025 г. в областта е 67, или 24,7% от всички водени на отчет лица, като 65,7% от тях са непълнолетни.

През 2025 г. снети от отчет в ДПС са 75 малолетни и непълнолетни лица, или 27,6% от водените на отчет в ДПС, като 34 лица са отпаднали поради навършване на 18 години (45,4%), 38 лица (50,6%) - поради поправяне на поведението и 3 лица (4%) – на други основания (напуснали страната, починали).

Противообществени прояви

Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС, за извършени противообществени прояви в област Габрово през 2025 г., са 143. Малолетните и непълнолетните момчета са 109 (76,22%), а момичетата – 34 (23,78%).

Разпределението на преминалите през ДПС по някои видове противообществени прояви е следното:

- бягство от дома (от въщи), от специализирана институция или социална услуга от резидентен тип – 66 лица (46,1%);
- проява на насилие и агресия – 20 лица (19,9%);
- повреждане на обществена и/или частна собственост – 15 лица (10,4%);
- употреба на психоактивни вещества – 14 лица (9,9%);
- непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място – 5 лица (3,4%).

Извършени престъпления

През 2025 г. малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления в област Габрово са 125.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършени от лица на възраст 8-17 години. Извършители на кражба са 60 лица или 48% от всички малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок дял имат кражбите от магазини или други търговски обекти – 46,6% (28 лица), а домовете кражби са 16,6% (10 лица).

От общия брой на извършените престъпления 29 лица 23,2% са регистрирани за престъпления, свързани с унищожаване и повреждане на имуществото, 12 лица (9,6%) – за противозаконно отнемане на МПС, 7 лица (5,6%) – за престъпления, свързани с наркотици и 6 лица (4,8%) – за управление на моторно превозно средство без свидетелство за управление.

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2025 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица в област Габрово са образувани 144 дела, като 110

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината.

Противообществени прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните лица в област Габрово през 2025 година

(76,4%) са по предложение на органите на прокуратурата. Броят на окончателно решените дела е 136, прекратени са 5 дела, или 3,5% от образуваните възпитателни дела. В края на 2025 г. са останали несвършени 4 дела.

През отчетната година местните комисии са наложили 148 възпитателни мерки³ в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 117 лица на лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 136 общественоопасни деяния⁴.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - 76 мерки (51,4%);
- поставяне под възпитателен надзор – 28 мерки (19%);
- задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото – 20 мерки (13,5%);
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми – 11 мерки (7,4%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки са следните:

1. по възраст:

- малолетни – 40 лица или 34,2%;
- непълнолетни – 77 лица или 65,8%.

2. По пол:

- момчета – 87 или 74,4 %;
- момичета – 30 или 25,6%.

3. По образование:

- с основно – 66 лица (56,4%);
- със средно – 5 лица (4,3%);
- с начално – 22 лица (18,8%);
- с незавършено начално образование – 24 лица (20,5%).

В структурата общественоопасните деяния, за които са наложени възпитателни мерки през годината, най-голям е относителния дял на извършилите престъпления 78 (57,3%), следвани от противообществени прояви - 54 (39,7%) и административни нарушения – 4 (3,0%).

³ Възпитателна мярка е алтернатива на наказанието мярка за възпитателно действие спрямо малолетен или непълнолетен и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, преодоляване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

⁴ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата, водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени са за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД); освободени от ВУИ; освободени от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет в ДПС за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на

Противообществени прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните лица в област Габрово през 2025 година

малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.